

Warszawa, dnia 7 marca 2022 r.

Sz. P. Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska

**Stanowisko Stowarzyszenia Energii Odnawialnej dotyczące projektu
ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych
ustaw (RCL UC 110)**

Działając w imieniu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, w nawiązaniu do pisma z dnia 14 lutego br. w sprawie konsultacji publicznych projektu *ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw* (numer wykazu UC 110), poniżej przedstawiamy uwagi Stowarzyszenia.

Należy odnotować, że projekt ma na celu częściową transpozycję przepisów *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych* (dalej: „Dyrektywa RED II”), w zakresie dotyczącym wykorzystania w transporcie niskoemisyjnych paliw oraz energii elektrycznej.

Jednym z istotnych elementów projektowanej nowelizacji jest uwzględnienie w realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wykorzystywanej w transporcie, przy wykorzystaniu między innymi mechanizmu kredytów. Zapisy umożliwiają wykonanie obowiązku wynikającego z zapisów Dyrektywy RED II w sprawie możliwości wykazania sposobu dostarczenia energii elektrycznej z OZE dla transportu drogowego i kolejowego. Powyższe może być realizowane w drodze ładowania w przypadku pojazdu drogowego oraz za pośrednictwem sieci trakcyjnej w przypadku pojazdu kolejowego w rozumieniu *ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym*.

Właściwe regulacje dotyczące mechanizmu kredytów zostały ujęte w projektowanym rozdziale 3b *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*. Zgodnie z projektowanymi regulacjami, kredyt jest dokumentem wykazującym, że określona w nim ilość energii elektrycznej wykorzystana w transporcie drogowym lub kolejowym została wytworzona z odnawialnych źródeł energii. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu, celem przywołanego mechanizmu, poza potwierdzaniem pochodzenia energii wykorzystanej w transporcie, jest stymulowanie realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Powyższe projektodawca zrealizował poprzez zaprojektowanie mechanizmu, zgodnie z którym operator ogólnodostępnej stacji ładowania do wniosku o wydanie kredytu załącza decyzje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o umorzeniu świadectwa pochodzenia, potwierdzające wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 7a *ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych* (dalej: „ustawa o elektromobilności”).

Projektowany w ustawie o elektromobilności obowiązek dotyczy zapewnienia możliwości ładowania na ogólnodostępnej stacji ładowania z wykorzystaniem energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Obowiązek uznaje się za spełniony, jeżeli za dany rok udział ilościowy sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia, w całości energii elektrycznej dostarczonej w drodze ładowania:

- 1) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. wynosi 3%;
- 2) w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r. wynosi 5%;
- 3) w okresie od 1 stycznia 2031 r. wynosi 10%.

W ocenie Stowarzyszenia wskazany powyżej obowiązek umarzania określonego wolumenu świadectw pochodzenia budzi poważne zastrzeżenia. Po pierwsze podkreślić należy, że zasadniczym czynnikiem kształtującym wolumen bieżącej podaży zielonych certyfikatów w kolejnych latach pozostaje wychodzenie instalacji z systemu świadectw pochodzenia, w związku z zakończeniem przysługującego im 15-letniego okresu wsparcia. Jednocześnie rok 2016 był ostatnim, w którym do systemu świadectw pochodzenia mogli przystąpić wytwórcy energii z odnawialnych źródeł energii. Mając na uwadze powyższe, rok 2031 będzie ostatnim rokiem funkcjonowania tego systemu, a w kolejnych latach podaż świadectw pochodzenia będzie coraz bardziej ograniczona. Po drugie, realizacja przywołanego obowiązku nie przyczyniłaby się do stymulowania realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii w Polsce ze względu na fakt, że powyższe znalazłoby potencjalnie przełożenie jedynie na przychody istniejących instalacji dotychczas korzystających z systemu wsparcia świadectw pochodzenia.

Projektodawca obecnie dysponuje odpowiednimi narzędziami służącymi do modelowania relacji podaży i popytu w ramach tego systemu i tym samym wysokości otrzymywanego przez obecnych w nim wytwórców wsparcia i nie jest zasadne projektowanie nowego czynnika generującego popyt na te prawa majątkowe. Wreszcie, świadectwa pochodzenia nie pełnią funkcji potwierdzania pochodzenia energii z określonych źródeł, którą to funkcję, zgodnie z art. 120 ust. 1 *Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii* (dalej: „Ustawa OZE”) oraz Dyrektywą RED II pełnią jedynie gwarancje pochodzenia.

Mając na uwadze powyższe, Stowarzyszenie rekomenduje zastąpienie w projektowanym art. 10a ustawy o elektromobilności świadectw pochodzenia gwarancjami pochodzenia oraz modyfikację współczynników określonych w projektowanym art. 10a pkt 1 – 3 tej ustawy tak, by operatorzy ogólnodostępnych stacji ładowania byli zobowiązani do wykazania umorzenia gwarancji pochodzenia dla wolumenu dostarczonej do pojazdów drogowych energii, co najmniej proporcjonalnie do udziału energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w całości energii elektrycznej dostarczonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonego obwieszczeniem ministra właściwego do spraw energii, o którym mowa w art. 21a ust. 4 projektowanych zmian w *ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*.

Należy podkreślić, że wykorzystanie do powyższego celu gwarancji pochodzenia pozwoli uwiarygodnić realizację obowiązku, o którym mowa w projektowanym art. 3 ust. 1 pkt 7a ustawy o elektromobilności, jako, że zgodnie z Dyrektywą RED II gwarancje pochodzenia to jedyne instrumenty stanowiące potwierdzenie dla odbiorcy końcowego, że określona część lub ilość energii została wyprodukowana ze źródeł odnawialnych.

Co więcej, zrealizowana zostanie druga funkcja zgodnie z intencją projektodawcy, czyli stymulowanie rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii. Należy podkreślić, że konsekwentny i harmonijny rozwój systemu gwarancji pochodzenia przyczynia się do stabilizowania ram funkcjonowania poszczególnych systemów wsparcia i co za tym idzie pozwala na długofalowe zabezpieczenie udziału odnawialnych źródeł energii w krajowym systemie.

Perspektywa uzyskania przychodów z tytułu zbycia gwarancji pochodzenia przez inwestorów realizujących projekty OZE powoduje, że są oni bardziej konkurencyjni w procesie zabezpieczania taryfy w systemie aukcyjnym, co w konsekwencji przekłada się na zmniejszenie kosztów związanych z funkcjonowaniem systemów wsparcia, przyznających pomoc publiczną w formule konkurencyjnej.

Gwarancje pochodzenia pozostają jednocześnie jednym z kluczowych elementów korporacyjnych umów na sprzedaż energii, stanowiących metodę finansowania rozwoju odnawialnych źródeł energii, bez konieczności zaangażowania środków publicznych i tym samym alternatywę dla obowiązujących systemów wsparcia. Zwiększenie popytu na te instrumenty spowoduje, że środowisko inwestycyjne sektora odnawialnych źródeł energii w Polsce będzie oceniane jako korzystne i stabilne, a dobre doświadczenia wytwórców obecnych na tym rynku stanowić będą dodatkową zachętę dla przyszłych inwestorów, tworząc korzystny klimat inwestycyjny.

Mając na uwadze powyższe wyrażamy przekonanie, że wykorzystanie w przedmiotowym mechanizmie gwarancji pochodzenia jest rozwiązaniem pozwalającym na osiągnięcie funkcji zamierzonej przez projektodawcę, pozwalając tym samym na osiągnięcie szeregu korzyści z perspektywy sektora odnawialnych źródeł energii w Polsce, jak również odbiorców końcowych energii elektrycznej.

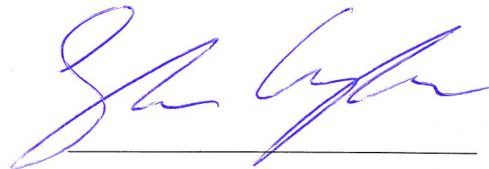
Dodatkowo, w celu zagwarantowania, że kredyt energii elektrycznej nie będzie pełnił opisanej powyżej funkcji przypisanej zgodnie z art. 120 ust. 1 Ustawy OZE gwarancji pochodzenia, należy w naszej ocenie jednoznacznie wskazać w definicji kredytu, że może on być wykorzystywany do wykazania pochodzenia energii jedynie na potrzeby realizacji celu określonego w projektowanym art. 23 ust. 1 *ustawy z dnia 25*

sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Pozwoli to na uniknięcie ryzyka wystąpienia tzw. podwójnego naliczania energii z odnawialnych źródeł energii oraz równoległego wykorzystywania więcej niż jednego instrumentu do ujawniania źródeł energii. Powyższe mogłoby spowodować, że gwarancje pochodzenia wydawane w Polsce byłyby nieuznawane przez inne państwa, a sama zmiana mogłaby zostać uznana za niezgodną z prawem wspólnotowym z uwagi na fakt, że status gwarancji pochodzenia, jako jedynych instrumentów w tym zakresie, został jednoznacznie określony w ramach Dyrektywy RED II w odniesieniu do ujawniania pochodzenia energii odbiorcom końcowym.

Jednocześnie chcielibyśmy podkreślić, że jako Stowarzyszenie prowadzimy pogłębiony dialog ze zrzeszoną w naszej organizacji Towarową Giełdą Energii, a więc podmiotem prowadzącym rejestry świadectw pochodzenia oraz gwarancji pochodzenia, dotyczący poszczególnych aspektów funkcjonowania projektowanego mechanizmu kredytów.

Warto odnotować, że w ramach przywołanych rozmów zidentyfikowaliśmy szereg potencjalnych czynników ryzyka związanych z realizacją czynności rejestrowych oraz procesem wydawania i umarzania przedmiotowych dokumentów. W ślad za powyższym, wspólnie z przedstawicielami Towarowej Giełdy Energii, zwracamy się z wnioskiem o odbycie spotkania w celu omówienia praktycznych aspektów realizacji przywołanego mechanizmu.

Z poważaniem,

Sebastian Kwapuliński

Wiceprezes Zarządu